

Я досліджую світ
4 клас

Дата: 13.03.2023

Клас:4-А

Предмет :ЯДС

Вчитель: Довмат Г.В.

Тема:Давні і сучасні уявлення людей про Всесвіт

Повторення:Всесвіт і Сонячна система

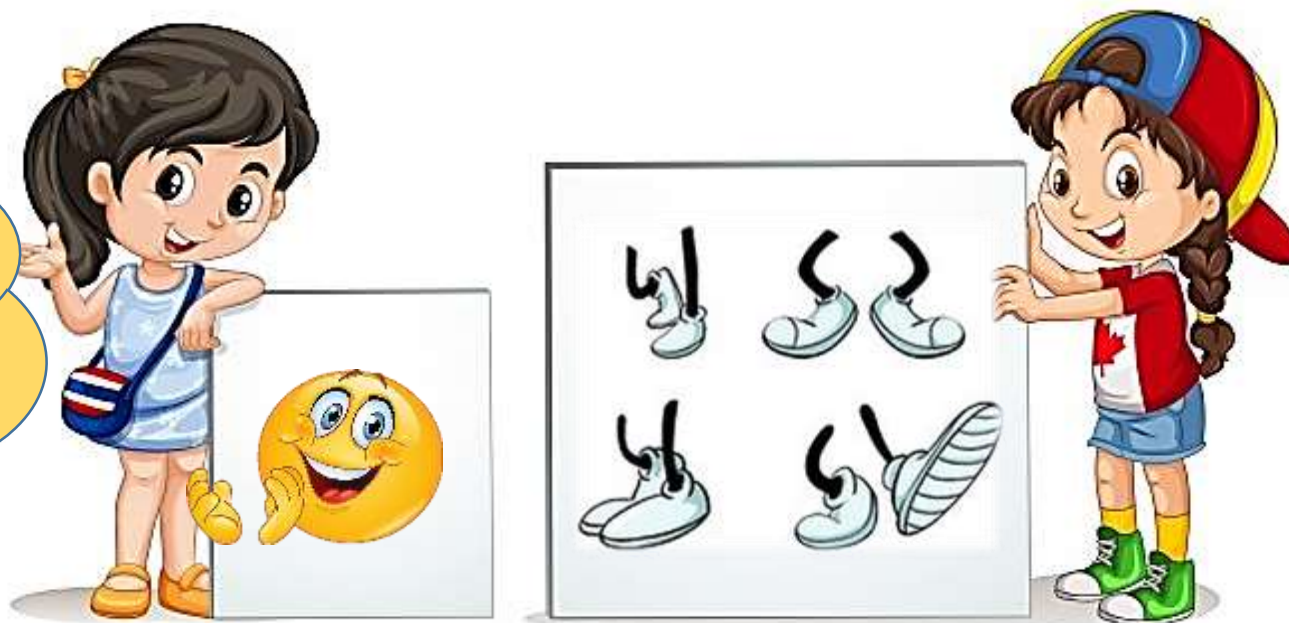
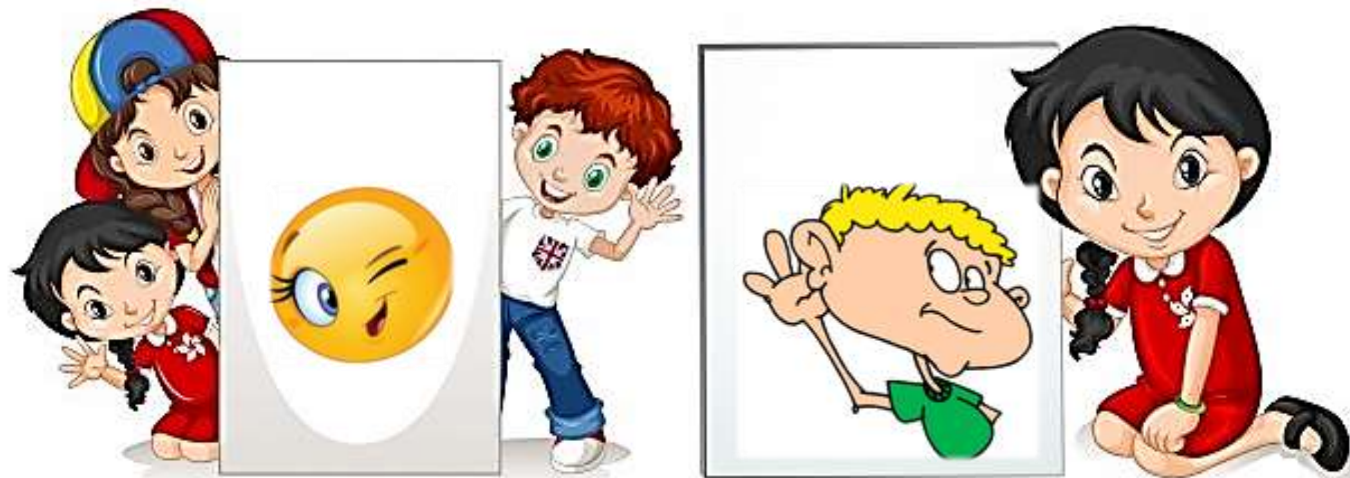
Мета: наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; матеріалів і виробів з них; місцевих виробництв; здійснювати пошук інформації про розвиток техніки і технологій, обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу, матеріали, технології; цікавитися історією і культурою свого краю; накопичувати відповідну інформацію; здійснювати пошук інформації про розвиток техніки і технологій, обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу, матеріали, технології; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; формувати позитивне ставлення до навчання; виховувати дружні стосунки в класі, доброзичливе ставлення до учнів школи; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Сьогодні
13.03.2023

Організація класу

Чи готові ваші очі бачити?
Чи готові ваші вуха слухати?
Чи готові ваші руки писати у
зошиті?
Чи готові ваші ніжки відпочити
трішки?

Сьогодні
13.03.2023

Ранкове коло

Сьогодні
13.03.2023

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

LIVE

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Що таке Всесвіт?

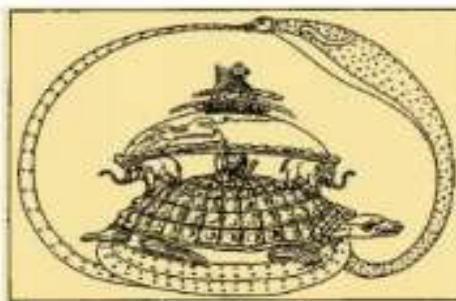
Під словом «Всесвіт» зазвичай розуміють космічний простір і все, що його заповнює: небесні тіла, газ і пил.

Всесвіт – сукупність галактик і простір між ними.

Планета Земля – частина Всесвіту. Завдяки спостереженням учені визначили походження Всесвіту і його вік, що становить приблизно 14 мільярдів років.

Як же давні люди уявляли Землю та Всесвіт? Уявлення про будову Всесвіту формувалися поступово. У давнину його центром вважали Землю. За уявленнями давніх індійців, Земля – це півкуля, яку тримають на своїх велетенських спинах слони, що стоять на величезній черепазі. А ця черепаха лежить на змії, що, згорнувшись кільцем, уособлює небо й замикає навколоземний простір.

*Земля
за уявленнями давніх
індійців*

Першим припущення, що Земля має форму кулі, висунув давньогрецький учений Піфагор. Це підтвердив і довів інший видатний грек, Арістотель, який запропонував свою модель будови Всесвіту. На його думку, у центрі Всесвіту розміщена Земля, а навколо – небесні сфери, на яких закріплено небесні тіла. Уявлення Арістотеля розвивали інші вчені.

Робота з підручником

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

V	Я ЦЕ ЗНАЮ!!!	
+	ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!	
?	ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!	
-	Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ	

Юрій Гагарін

Леонід Каденюк

Дорогу в космос було відкрито 4 жовтня 1957 року. У цей день було запущено перший штучний супутник Землі. 12 квітня 1961 року вперше на космічному кораблі «Восток» облетів Землю перший космонавт Юрій Гагарін.

Щороку 12 квітня відзначається Міжнародний день польоту людини в космос. В Україні цього дня відзначають День працівників ракетно-космічної галузі.

Першим космонавтом незалежної України став Леонід Каденюк, який у 1997 році здійснив політ на космічному кораблі «Колумбія» і впродовж 16 діб працював разом з американськими астронавтами.

- Що допомагає людині досліджувати Всесвіт?

Наука, яка вивчає космос, називається *астронімією*. Вона здавна мала важливе практичне значення. Завдяки їй створено календар. Вона також допомагала людям орієнтуватися в навколишньому просторі.

- Розгляньте на фото прилади, за допомогою яких давні дослідники вивчали небо. Які з них ви знаєте? Якими доводилося користуватися? З якою метою?

Гномон (1), астролібія (2), квадрант (3), секстант (4)

Сьогодні для дослідження Всесвіту наука використовує сучасні прилади, зокрема телескопи.

Сучасні космічні апарати дають змогу вченим досліджувати явища, що відбуваються у Всесвіті. Автоматичні апарати побували на Місяці, Марсі, Венері. Космонавтика відіграє важливу роль у дослідженні корисних копалин, в охороні природи, організації сільськогосподарського виробництва, у розвитку телебачення та медицини.

Мініпроект «Що допомагає нам отримувати інформацію про Всесвіт»

1. Використовуючи різні джерела інформації, підготуйте розповідь про сучасні астрономічні прилади.
2. Доберіть малюнки й фото цих приладів. Дізнайтеся, які дослідження проведено за їхньою допомогою.

3. Підготуйте презентацію або напишіть замітку до шкільної стінної газети.

4. Презентуйте своє дослідження перед однокласниками.

- Відвідайте з класом Музей космонавтики ім. С. П. Корольова в Житомирі. Багато цікавого можна дізнатися на сайті музею, у розділі «Космос удома».

Всесвіт – сукупність галактик і простір між ними.

Сьогодні
13.03.2023

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
13.03.2023

Перегляд відео

VIDEO

Леонід Каденюк — перший
космонавт незалежної України ,який
у 1997 році здійснив політ у космос.

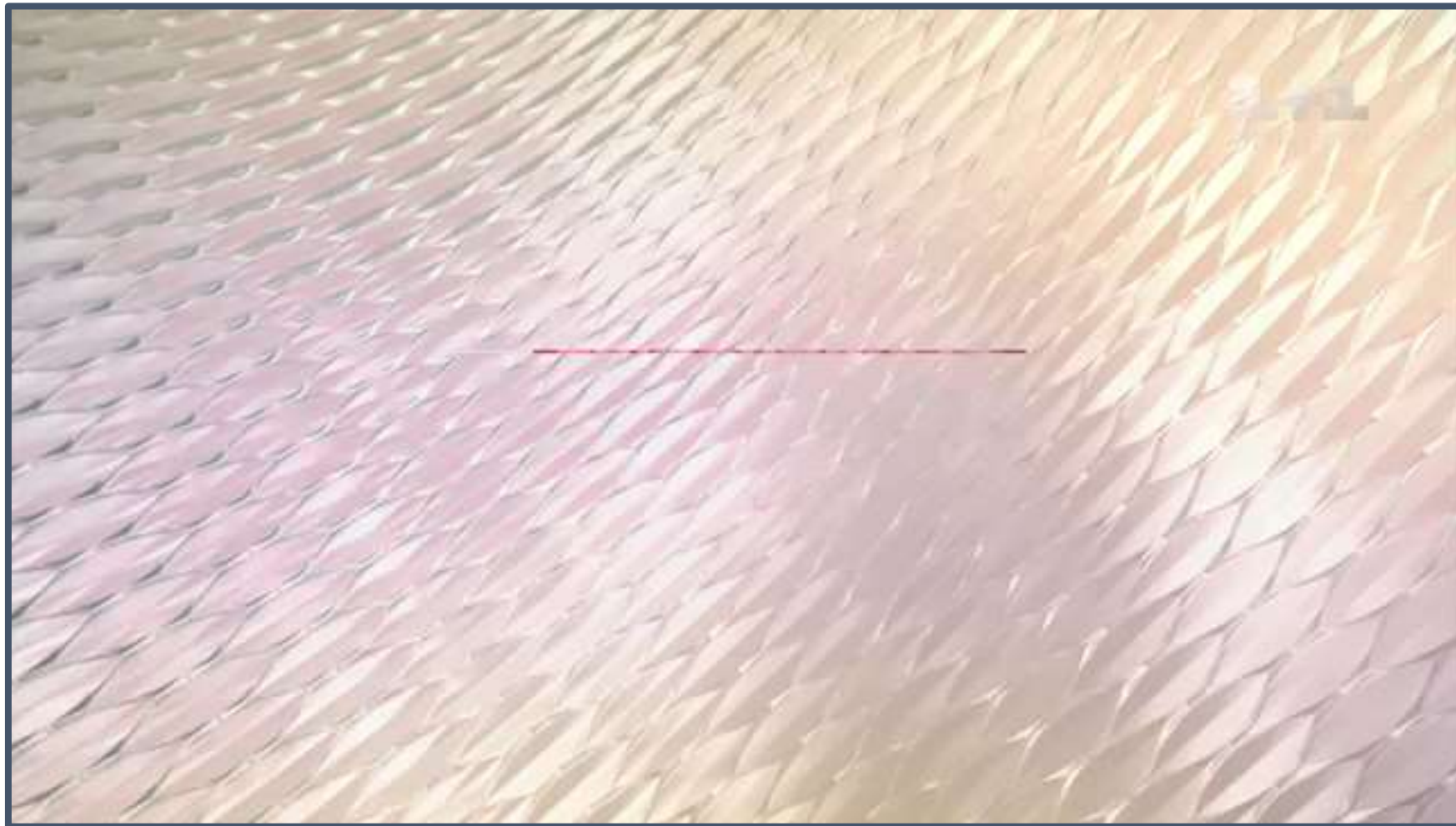

Сьогодні
13.03.2023

Перегляд відео

VIDEO

Сьогодні
13.03.2023

Розгляньте на фото прилади, за допомогою яких давні дослідники вивчали небо. Які з них ви знаєте? Якими доводилося користуватися? З якою метою?

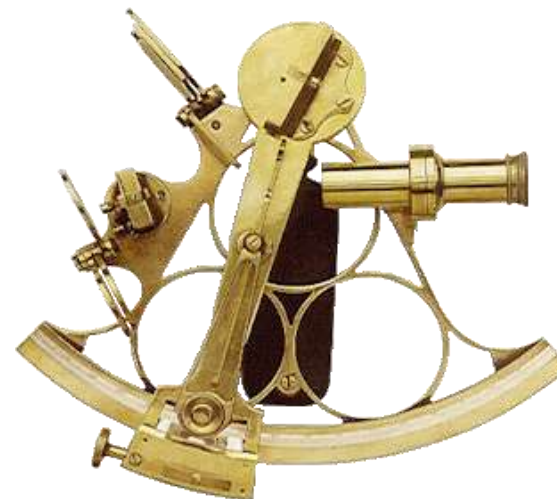
ГНОМОН

астролябія

квадрант

секстант

Завдання 1

Запиши визначення.

Всесвіт - це сукупність галактик і простір між ними.

Завдання 2

Закінчи речення.

Всесвіт в уявленнях давніх людей - був плоским і стояв на слонах,
китах; горою, що оточена морем; круглим яйцем чи коржем.

Сьогодні
13.03.2023

Робота в зошитах

Завдання 3

Уяви, що тобі трапилася істота, яка живе поза нашою галактикою. Вона хоче прилетіти до тебе в гості. Розкажи й запиши, де ти живеш.

Завдання 6

Що дало людині освоєння космосу? Наведи приклади.

Ми маємо змогу досліджувати явища, що відбуваються у Всесвіті.
Космонавтика відіграє важливу роль у дослідженні корисних копалин, в охороні природи, організації с/г, у розвитку телебачення та медицини.

Сьогодні
13.03.2023

Робота в зошитах

Завдання 7

Розглянь світлин. Запиши інформацію про людей, яких зображено на них.

Ім'я космонавта Леонід Каденюк

Яка подія в історії України пов'язана із цією людиною
У 1997 році вперше космонавт незалежної України
здійснив політ у космос.

Ім'я космонавта Юрій Гагарін

Яка подія в історії України пов'язана із цією людиною
12 квітня 1961 року вперше на космічному кораблі було
здійснено політ навколо Землі.

Сьогодні
13.03.2023

Робота в зошитах

Завдання 8

Дізнайся, яку назву має одяг космонавта.

Скафандр

Завдання 9

Запиши, якими якостями має володіти космонавт.

Космонавт повинен бути здатним опановувати нові
робочі навички та вміння, володіти хорошим здоров'ям,
бути витривалим і психологічно стійкою людиною,
повинен мати лідерські якості, впевненим у своїх силах,
бути готовим до надзвичайних ситуацій.

1. Як давні люди уявляли Землю та Всесвіт?

2. Хто перший побував у космосі?

3. Що ви знаєте про сучасні дослідження Всесвіту?

4. Якими досягненнями астрономії ми користуємось у повсякденному житті?

5. Яке ваше досягнення під час вивчення цієї теми? Що зрозуміли? Чого навчилися? Що викликало труднощі?

Прочитайте висновок

...запуск автоматичних космічних станцій дав змогу значно розширити і навіть змінити уявлення про планети: з'явилася можливість зробити фото поверхні, дослідити ґрунт.

Сьогодні
13.03.2023

Домашнє завдання

Повторити тему на сторінках
97-100, мініпроєкт.
Повторення: Всесвіт і Сонячна
система

Сьогодні
13.03.2023

Рефлексія «Ресторан»

Ось ці «**страви**» були
зіпсовані, і мені не
сподобались.

Я майже переварила цю
«**їжу**».

Саме ця «**їжа**» під час
уроку була
найсмачнішою. Я б з'їв її
ще.

Запакуйте мені з
собою ...

